

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul
Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societatea pe Acțiuni, Liliana
Gavrilov,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Chițan
împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societatea pe Acțiuni,
intervenient accesoriu Constantin Mogîldea cu privire la încasarea despăgubirii de
asigurare, a penalității, a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 30 octombrie 2015 Elena Chițan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societatea pe Acțiuni (în
continuare – CIA „Asito” SA), intervenient accesoriu Constantin Mogîldea cu privire
la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobînzii de întîrziere și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, la data de 21 octombrie 2014 Constantin
Mogîldea și CIA „Asito” SA au încheiat contractul de asigurare obligatorie de
răspundere civilă auto internă cu seria RCAI nr. 001156106, prin care Constantin
Mogîldea a transmis companiei de asigurări răspunderea civilă pentru cazurile de
survenire a riscului asigurat, și anume despăgubirea unei terțe persoane ca urmare a
unor eventuale prejudicii cauzate de către automobilul de model „Mazda 626” cu
numărul de înmatriculare A690CC.

Relevă că, la data de 01 aprilie 2015, în jurul orelor 08.25, pe str. Ismail nr. 46 din
mun. Chișinău Constantin Mogîldea a tamponat automobilul de model „Ford Mondeo”
cu numărul de înmatriculare B157BA, iar prin procesul-verbal cu privire la contravenție
nr. MAI02 977712 din 01 aprilie 2015 s-a stabilit că Constantin Mogîldea este vinovat
de producerea accidentului rutier.

Menționează că, la data de 02 aprilie 2015 a fost informată CIA „Asito” SA despre
producerea accidentului din 01 aprilie 2015, cazul fiind înregistrat sub nr. 150684R1 și
s-a intentat dosarul de daune pe marginea cazului respectiv.

Susține că, din concluzia raportului de constatare tehnico-științific al Centrului
Național de Expertize Judiciare nr.927 din 15 iunie 2015 s-a constatat că valoarea

prejudiciului cauzat posesorului automobilului „Ford Mondeo” n/î B157BA ca urmare a accidentului rutier din 01 aprilie 2015, cu includerea uzurii de exploatare constituie 49121 de lei, iar suma respectivă urmează a fi încasată din contul companiei de asigurări.

Afirmă că în urma pretenției înaintate la data de 24 septembrie 2015 a fost anunțat despre posibilitatea ridicării sumei de 25000 de lei, fiind semnat în acest sens, acordul privind plata despăgubirilor de asigurare, pe care o consideră drept avans.

Invocă faptul că la data de 09 octombrie 2015 a parvenit răspunsul companiei de asigurări nr.01/01-1889 prin care i s-a refuzat plata integrală a pagubei constatate în raportul CNEJ.

Solicită încasarea din contul CIA „Asito” SA suma de 24121 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 1004 lei în calitate de cheltuieli aferente, penalitate în sumă de 5643,63 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 4175,19 lei, taxa de stat în mărime de 1049 de lei și cheltuielile de judecată suportate.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 februarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată a Elenei Chițan împotriva CIA „Asito” SA, intervenient accesoriu Constantin Mogîldea cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a cheltuielilor aferente, a penalității, a dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de judecată și a taxei de stat, ca neîntemeiată.

În susținerea poziției, prima instanță a reținut că, doar în cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat un proces-verbal de constatare a pagubelor, persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru constatarea pagubelor, circumstanțe ce lipsesc la caz, or de către asigurător a fost examinat bunul avariat și a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 150684R1, fiind inoportună solicitarea efectuării evaluării suplimentare, asiguratul avînd posibilitate de a depune obiecțiile sale în cadrul constatării deteriorărilor depistate.

Totodată, prima instanță a conchis că, la data semnării acordului privind plata despăgubirii de asigurare nr. 150684R1 persoana păgubită cunoștea despre existența raportului de constatare tehnico-științific nr. 927 din 15 iunie 2015 și despre prejudiciul evaluat de expert, cît și despre suma oferită de asigurător, fapt consemnat în acordul dintre persoana păgubită și asigurător, care are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului.

Prima instanță a mai reținut că obiecții împotriva procesului-verbal de constatare a pagubelor nu au fost înaintate, nefiind înaintate în adresa pîrîtului cereri din partea lui Vladimir Jarco sau a Elenei Chițan cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare, iar la data semnării acordului din 06 octombrie 2015, Vladimir Jarco nu a înaintat cerințe cu privire la încasarea unei penalități pentru neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare, iar încasarea dobânzii de întârziere nu se aplică relațiilor nelegate de utilizarea banilor în calitate de modalitate de plată sau de stingere a unei obligații pecuniare, de asemenea și asupra obligațiilor la care valuta, banii au rolul de marfă (actele juridice de schimb a valutei), ci în relațiile comerciale și în relațiile dintre persoane fizice.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 s-a admis apelul declarat de Elena Chițan, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 februarie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Chițan împotriva CIA „Asito” SA, intervenient accesoriu

Constantin Mogîldea cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a cheltuielilor aferente, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul CIA „Asito” SA în beneficiul Elenei Chițan suma restantă a despăgubirii de asigurare în mărime de 24121 de lei, cheltuielile aferente a expertizei în mărime de 1004 lei, penalitatea în mărime de 5643,63 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 4175,19 lei și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată pentru instanța de fond în mărime de 1049 de lei și în instanța de apel în mărime de 786,75 de lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5500 de lei, iar în total suma de 42279,57 de lei.

Instanța de apel a reținut că, dispozițiile Legii nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare – Legea nr.414/2006) și Legii nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări (în continuare – Legea nr.407/2006) nu limitează în drepturi oricărei părți implicate de a efectua o expertiză suplimentară pentru a-și motiva poziția sau exprima dezacordul cu cel deja efectuat, iar intimatul CIA „Asito” SA nu s-a comportat cu bună-credință și a ignorat obligația legală de a achita prima de asigurare pe parcursul perioadei de 3 luni prevăzut de lege neinformând apelanta cu privire la măsurile luate în dosarul de daune deschis.

În susținerea poziției, instanța de apel a constatat că păgubitul încasând suma de 25000 de lei, nu a acceptat cuantumul despăgubirii ca sumă finală, însemnând clar pe textul acordului faptul că consideră suma un avans, solicitând în continuare achitarea diferenței de 24121 de lei din suma inițială de 49121 de lei, iar devizul de reparație din 16 iulie 2015 efectuat de compania afiliată asigurătorului „Eurotax Repair Estimate”, atestă suma despăgubirii de asigurare de circa 30000 de lei.

La fel, instanța de apel a mai conchis că despăgubirea unei terțe persoane ca urmare a unor prejudicii cauzate de către automobilul de model „Mazda 626”, cu numerele de înmatriculare A690CC revenindu-i CIA „Asito” SA, pe motiv că în temeiul poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă seria RCAI nr.001156106 din 21 octombrie 2014, acesta a preluat riscul asigurat.

Totodată, instanța de apel a reținut că intimatul cu rea-credință nu și-a onorat obligația de a achita în termen despăgubirea de asigurare, dispunând încasarea penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată în sensul formulat în cererea de apel.

La data de 26 august 2016, reprezentantul CIA „Asito” SA, Liliana Gavrilov a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a interpretat eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, invocând că probele au fost apreciate arbitrar.

Susține că, penalitatea și dobânda de întârziere nu urma a fi încasată, invocând Legea nr.414/2006 ca lege specială și explicațiile date în pct.69 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 16 decembrie 2013, deoarece în baza acordului din 06 octombrie 2015 CIA „Asito” SA a achitat despăgubirea de asigurare în sumă de 25000 de lei.

Invocă faptul că semnătura aplicată pe acordul dintre părți și încasarea sumei denotă voința liberă exprimată a intimatului, iar comentariile aplicate după semnătură nu pot să afecteze conținutul acordului dintre părți.

Consideră că, despăgubirea în proporție de 49121 de lei este disproporționată cu prejudiciul real, deoarece raportul de evaluare întocmit de CNEJ este contrar prevederilor legii speciale și include piese care nu denotă legătura de cauzalitate cu cazul asigurat.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen reieșind din faptul că decizia recurată datează cu 05 iulie 2016, iar cererea de recurs fiind depusă la data de 26 august 2016, prin urmare calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile invocate în recurs precum că, penalitatea și dobânda de întârziere nu urma a fi încasată, invocând Legea nr.414/2006 ca lege specială și explicațiile date în pct.69 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 16 decembrie 2013, deoarece în baza acordului din 06 octombrie 2015 CIA „Asito” SA a achitat despăgubirea de asigurare în sumă de 25000 de lei, nu pot fi reținute, or mențiunea inserată sub semnătura din acordul menționat atestă dezacordul subsemnatului cu privire la suma despăgubirii de asigurare care urmează a-i fi achitată și care este considerată de acesta în calitate de avans, iar art.6 alin.(6) din Legea nr. 407/2006, este aplicabil tuturor claselor de asigurare în virtutea caracterului general al normei juridice respective, reieșind din principiul *generalia specialibus non derogant* – norma generală nu derogă de la norma specială.

Mai mult, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărîrile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, avînd caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărîrilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept.

Argumentele invocate în recurs precum că, semnătura aplicată pe acordul dintre părți și încasarea sumei denotă voința liberă exprimată a intimatului, iar comentariile aplicate după semnătură nu pot să afecteze conținutul acordului dintre părți, nu pot fi reținute, reieșind din aceleași argumente descrise supra.

Nu pot fi reținute și cele invocate în recurs precum că, despăgubirea în proporție de 49121 de lei este disproporționată cu prejudiciul real, deoarece raportul de evaluare întocmit de CNEJ este contrar prevederilor legii speciale și include piese care nu denotă legătura de cauzalitate cu cazul asigurat, deoarece art. 23 alin. (13) din Legea nr.414/2006 prevede că, în cazul unui dezacord între părți în privința alegerii expertului independent sau a unității de specialitate ce trebuie să stabilească costul reparației părților componente sau a pieselor avariate, costul lucrărilor de reparație, valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, părțile urmează să menționeze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptățite legal să apeleze individual la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru stabilirea pagubelor. În acest caz, la plata despăgubirii de asigurare, părțile vor ține cont de prevederile art.22 alin.(1) și ale art.28 alin.(2) și (3).

Prin urmare, instanța de apel a elucidat toate circumstanțele importante ale pricinii, acestea fiind examinate prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art.118 din aceeași lege, dînd o apreciere justă acestora.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurent în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devoluează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul CIA „Asito” SA, Liliana Gavrilov, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societatea pe Acțiuni, Liliana Gavrilov, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru